

Mc Graw HILL, és ezért minden nála megjelent munkát áttanulmányozok. Neve másrésztől garancia számomra, mert csak a legkiválóbb műveket jelenteti meg. De minthogy nem az a céloim, hogy a kiadóknak csináljak reklámot, visszatérek a könyvtárellátó bolthoz. Itt mindig akad csemege. A legtöbb kiadóval a "standing order" alapján áll összekötetésben, ami azt jelenti, hogy a kiadó automatikusan elküld minden könyvet, amit megjelentet. Ha rendszeresen bejárunk a boltba, kitérül előttünk egész valóságában a világon számbajövő műszaki könyvtermés. Ugy vagyok vele, hogy ha átnéztem már a híradástechnikát, nem tudok továbbmenni anélkül, hogy kezembe ne vennék még sok más könyvet, ami még a legtöbb értelemben sem tartozik a "profilunkhoz". Mindig izgalmas élmény megtudni, hol tart a világ pl. az építészetben, filmművészetben, orvostudományban stb. Nyílt polcokon van elhelyezve az ún. "szabad anyag" /ez, amihez nem kell deviza/, s az ember itt valóban kénye-kedve szerint válogathat. Van azután ugy is, hogy nem elégszünk meg azzal a "teritékkel", ami előttünk van. Ekkor vesszük igénybe a bolt katalógus-szolgálatát.

Ez megint egy másik érdeklődési terület, és semmivel sem marad érdekességében mögötte az előbb említett közvetlen megismerésnek a könyveknek. A katalógusok olvasása, illetve tanulmányozása olyan számomra, mint a turistának a hegymászás. Amint egyre tovább halad az ember, úgy szélesedik előtte a látóhatár. Ha évről évre gondosan tanulmányozzuk a katalógusokat, érdekes gondolatok vetődnek fel. Ilyenek pl., hogy mi érdekelte legjobban az embereket tavalyelőtt, tavaly és ma. Témák vagy azok oldalhajtsái, egyre szélesednek, mások meg évről évre elsorvadnak. Olyanok a könyvkiadók, mintha finom műszerek lennének az emberiség nagy, közös szellemén. A mi műszereink, s minél többet törődünk velük, annál többet mondanak nekünk. Az eligazodáshoz pedig bőséges segítséget nyújtanak a könyvtárellátó dolgozói. Itt mondok nyilvánosan köszönetet előzékenységükért, szolgálatkészségükért.

Végül is csak azt ismételhetem: nagy öröm számomra, ha bemegyek a könyvtárellátó idegen nyelvű részlegébe, és ezért mindenkinek jó szívvvel ajánlhatom, látogasson ide be minél gyakrabban, és kérje ki a tanácsukat is a szakkérdésekben.

MIKLÓS Lászlóné

-- + --

027.6:62+002+016:061.4

**„MŰSZAKI KÖNYVTÁRAK, BIBLIOGRÁFIA ÉS DOKUMENTÁCIÓ
A SZOVJETUNIÓBAN” C. KIÁLLÍTÁS**

Erdekes kiállítás nyílt meg az Országos Műszaki Könyvtárban. A könyvtár két munkatársa 1961 júniusában a Szovjetunióban járt tanulmányuton, s megfigyeléseiket, tapasztalataikat tanulmányok és élmény-

beszámolókat után most a könyvtár halljában elhelyezett tablókön, és kiadványokat, könyveket tartalmazó vitrinekben mutatják be. A kiállítás jelentőségét növeli az a tény, hogy a Szovjetunióban lévő szakirodalmi tájékoztató munkával mindeddig még nem foglalkoztunk behatóbban.

A színes tablók tájékoztatják a látogatókat a Szovjetunió műszaki dokumentációs hálózatának fejlettségéről, szervezettségéről. "17 000 műszaki könyvtár egységes hálózata, 125 milliós könyvtári egységével, dokumentációja pedig 92 ország 12 000 folyóiratának rendszeres feldolgozásával segíti a 7 éves terv megvalósítását." /a kiállítás anyagából/. Az érdeklődők megismerkednek a szovjet bibliográfiai és dokumentációs feldolgozás hatalmas arányaival. A Szovjetunió Központi Dokumentációs szerve, a VINITI, mind a külföldi mind a szovjet kiadványokból 900 000 db referátumot készít évente.

Bár a szovjet könyvtárügy nagy intézményeinek nevei nem ismeretlenek előttünk, a VINITI, GPNTB munkásságának nagyságát csak a kiállítás megtekintése után tudjuk felmérni.

Az Országos Műszaki Könyvtár két munkatársa hazánkban eddig ismeretlen műszaki szakirodalmi tájékoztató kiadványokat hozott magával, mint pl. a GPNTB, SzSzSzR kiadásában megjelenő "A Szovjetunió Műszaki Könyvtárai, munkatapasztalatok", "Műszaki Könyvtárak feladatai az SzKP XXII. kongresszusa küszöbén" vagy a fizikai dolgozók tájékoztatására készült "Műszaki könyvtárak a Kommunista brigádokért" c. bibliográfiákat. A hálózat a könyvtárosok szakmai - ideológiai fejlesztéséről módszertani kiadványsorozattal gondoskodik, melyből szintén láthatunk egy-egy példányt.

A szakirodalmi kiadványok különböző műszaki szinten jelennek meg, ez a differenciálódás elősegíti azt, hogy mind a fizikai dolgozóknak, mind a szellemi dolgozóknak, tehát a műszaki ismeretek bármely fokán álló igényeket ki tudják elégíteni. A szakirodalmi kiadványokon feltüntetetik a kiadványok példányszámát. Ennek a számnak nagysága megmutatja, mennyire népszerűek a Szovjetunióban ezek a kiadványok. Kereskedelmi forgalomba a kiadványok nem kerülnek, ezek terjesztéséről a könyvtári hálózat gondoskodik.

A szovjet műszaki hálózat fejlettségéről tanuskodik, hogy nemcsak a hálózati központnak, a GPNTB-nek kiadványai fejlesztik a dolgozók szakmai felkészültségét, hanem az alközpontok, kutatóintézeteké is, mint pl. a Vaskohászati Központi Információs Intézet "Hétéves tervért" c. kiadványa.

A kurrens és időnként megjelenő műszaki bibliográfiák a GPNTB koordinálási terve alapján készülnek. A tervet kiterjesztik nemcsak a műszaki könyvtárak, hanem az általános jellegű nagy könyvtárak, kutató intézetek műszaki kiadványaira is. A bibliográfiai koordináló központ három éve működik, és komoly eredményeket mutat fel. A központ munkája megszüntette a szakirodalmi kiadványoknál régebben előforduló párhuzamosságot. A párhuzamosság megállapításánál nemcsak a kiadvány tárgyát, hanem a megjelenési időszakot is figyelembe veszik. Nem közömbös az sem, hogy milyen olvasó réteg számára készül.

A kiállítás anyagából kiragadott példák csak illusztrálni tudják a kiállítás ujszerűségét és fontosságát, de teljes képet csak annak áttanulmányozása után kapunk.

Az élményszerűséget a szovjet dolgozó nép életéről, munkájáról készített fotók biztosítják. A képek bizonyítékkul szolgálnak arra, hogy a Szovjetunió Kommunista Pártja és a szovjet kormány az ipar fejlesztés szerves részeként kezeli a műszaki tájékoztatás fejlesztésének kérdését. A kiállított képek közvetlen kapcsolatot teremtenek a kiállítás látogatói és a szovjet nép, a szovjet műszaki könyvtárügy és a szovjet ipar között.

A Műszaki könyvtárak, Bibliográfia és Dokumentáció a Szovjetunióban c. kiállítást ERDEY GRUZ Tibor akadémikus nyitotta meg, 1962. április 9-én. Az ünnepélyes megnyitáson megjelentek az Országos Műszaki Könyvtár vezetői, a szovjet nagykövetség képviselői, a Magyar Szovjet Baráti Társaság kiküldöttjei és számos budapesti könyvtár vezetője.

BODNÁR Mária

= 0 =

374.6:02

GÖLATOK A KÖNYVTÁROS TANFOLYAM JEGYZETEINEK OLVASÁSA KÖZBEN

A kétéves középfokú könyvtáros-tanfolyam szervezői és előadói rendszeresen jegyzeteket tesznek közzé. Ezek segítik elő a hallgatók jó felkészülését a vizsgákra. A jegyzetek igazi és elsődleges haszna azonban akkor fog megmutatkozni, amikor a hallgatók a tanfolyam elvégzése után a könyvtári munka területén fogják gyümölcsöztetni két év folyamán szerzett tudásukat.

A jegyzetek olvasása közben számos gondolat, kérdés merül fel bennem, amíg addig jutok, hogy véleményt tudjak alkotni róluk. Először is, tulajdonképpen miért van szükség arra, hogy könyvtáros-tanfolyamra járjunk, holott mint dolgozók, gyakorlatilag amugyis részt veszünk a munkában, termelésben, és a tudnivalókat gyakorlatilag is elsajátíthatjuk.

Eltelik egy-két perc, de ez is elég arra, hogy magamnak és másoknak egyaránt megnyerő, megnyugtató, pozitív választ adjak. A szocialista állam gazdálkodását a kapitalista államokétól nemcsak az különbözteti meg, hogy a termelőeszközök szocialista tulajdonban vannak, hanem az is, hogy a termelés egész folyamatát egységes, a termelőerők és a szükségletek felmérése után központilag készült terv szabályozza. A szocialista társadalom fejlődése megkívánja a tudományos és szellemi élet és az oktatás területén is az országos méretű terve-